

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny svatého Jana z Nepomuku pro období 2014 - 2020

Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku a rozvojový plán území pro období 2014 - 2020

Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku (dále jen MAS) byla ustavena jako občanské sdružení v říjnu roku 2014. Dnes má 28 členů, jejichž složení odpovídá požadovanému partnerství veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru. Členy sdružení spojuje společný zájem na rozvoji území Nepomucka a Spálenopoříčska, přičemž svůj postup koordinují prostřednictvím realizace **rozvojového plánu území**, v období 2008 – 2013 **Strategického plánu LEADER „Budoucnost založená na tradici“**.

MAS patřila v roce 2008 mezi první, které získaly pro realizaci svých rozvojových plánů území finanční podporu z Programu rozvoje venkova. Získané finanční prostředky MAS nespotřebovává sama, ale využívá je k podpoře převážně menších rozvojových projektů. **V období 2008 – 2014 bylo podpořeno celkem 85 projektů celkovou částkou cca 30 mil. Kč** žadatelům z řad obcí, podnikatelů, zemědělců a neziskových organizací, celkem ve 22 obcích území.

Aby mohla MAS pokračovat ve své činnosti ku prospěchu území i nadále, musí pro období 2014 – 2020 připravit **nový rozvojový plán území**, tzv. **Strategii komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku**. Ten definuje nejen základní zaměření činnosti MAS v nadcházejícím období, ale je také nezbytnou „vstupenkou“ do operačních programů pro zprostředkování dotačních prostředků na podporu realizace projektů v území. **A protože se nejedná o rozvojový plán našeho sdružení, ale o rozvojový plán území Nepomucka a Spálenopoříčska, klademe takový důraz na zapojení široké veřejnosti do jeho přípravy, tzv. komunitní plánování.**

Problémy a potřeby území a zapojení veřejnosti při jejich formulování

Základem každé strategie je popis současného stavu postavený na statistickém zhodnocení vybraných indikátorů, posouzení vývojových trendů a srovnání se souvisejícími územními celky, tzv. **socioekonomická analýza**.

Pro **analýzu problémů a potřeb území** byl využit kvalitativní přístup ve spolupráci se starosty a osobnostmi území. Cílem šetření se starosty (rozhovory s 23 starosty) bylo identifikovat hlavní problémy a potřeby z pohledu samotných obcí. Pohled starostů, vzhledem k tomu, že se jedná o klíčové aktéry s podrobnou znalostí území, považujeme za nezastupitelný. Cílem šetření s osobnostmi (rozhovory s 25 osobnostmi) bylo definovat základní problémy území, pozitivní i negativní vývojové trendy a také identifikovat hlavní rozvojové potenciály území. Obě šetření pak byla doplněna šetřením názorů obyvatel obcí (150 respondentů), které napomohlo zformulovat hlavní skupiny problémů a potřeb obyvatel území.

Výsledky všech šetření byly základním zdrojem pro výběr **klíčových oblastí rozvoje území**, pro které byly sestaveny tematické Pracovní skupiny: **Kvalita života** (15 členů), **Podnikání** (21 členů), **Zemědělství** (12 členů), **Cestovní ruch** (19 členů) a **Životní prostředí** (12 členů). V rámci tematických Pracovních skupin byly podrobně analyzovány problémy a formou interaktivní diskuse definovány rozvojové potřeby, a to z pohledu místních aktérů:

1. Problém

⇒ rozvojová potřeba

Kvalita života

1. Podpora spolkového života

- ⇒ budování zázemí pro spolkovou činnost obyvatel v obcích
- ⇒ zakládání nových spolků a podpora činnosti stávajících

2. Nabídka volnočasových aktivit pro děti a dospělé

- ⇒ budování zázemí pro volnočasové aktivity

3. Vzdělávání

- ⇒ vybavení pro zkvalitnění vzdělávání
- ⇒ odborná podpora pedagogické práce
- ⇒ zajištění doplňkových volnočasových aktivit ve školách
- ⇒ rozvoj mezinárodní spolupráce

4. Sociální inkluze (začleňování)

- ⇒ zajištění asistenční sociální služby
- ⇒ zajištění odlehčovací služby pro pečující
- ⇒ podpora mezigeneračního dialogu
- ⇒ podpora celoživotního vzdělávání

Podnikání

1. Učňovské a odborné školství

- ⇒ spolupráce odborných škol a praxe
- ⇒ informační podpora významu a možnostem učňovských studijních oborů
- ⇒ dopravní obslužnost

2. Lokalizace podnikatelských aktivit

- ⇒ budování značky místních produktů
- ⇒ informační podpora lokální identity

3. Komunikace a spolupráce mezi podnikateli a veřejnou správou

- ⇒ poradenství a vzdělávání pro podnikatele
- ⇒ aktivity na podporu spolupráce místní samosprávy a podnikatelů

4. Dopravní obslužnost a infrastruktura

- ⇒ efektivní veřejná doprava
- ⇒ zlepšení dopravní infrastruktury

Zemědělství

1. Podmínky Společné zemědělské politiky a její implementace na národní úrovni

- ⇒ zemědělské poradenství
- ⇒ budování lokálních zpracovatelských kapacit

2. Vztah město – venkov

- ⇒ informační podpora

3. Nedostupnost zemědělské půdy

- ⇒ podpora realizace pozemkových úprav

4. Inovace a jejich zavádění do praxe

- ⇒ poradenství a podpora spolupráce
- ⇒ podpora zavádění inovací v zemědělské výrobě

5. Význam zemědělství ve společnosti

- ⇒ posilování lokální identity

Cestovní ruch

1. Koncepce rozvoje CR a propagace území

- ⇒ strategický dokument pro oblast cestovního ruchu
- ⇒ jednotný informační systém pro propagaci území

2. Nepřístupné dominanty území

- ⇒ zpřístupnění hlavních dominant a atraktivit území
- ⇒ obnova a nové využití nemovitých památek území
- ⇒ představení a poznání atraktivit území

3. Infrastruktura pro cykloturistiku

- ⇒ budování cyklostezek a cyklotras
- ⇒ propagace cykloturistiky a kol v dopravě

4. Spolupráce aktérů a koordinace činnosti

- ⇒ jednotný informační systém pro koordinaci činnosti aktérů v CR

Životní prostředí

1. Dopady intenzivního zemědělství

- ⇒ podpora provádění pozemkových úprav
- ⇒ protipovodňová a protierozní opatření
- ⇒ obnova přírodních prvků v krajině

2. Hospodaření s vodou

- ⇒ podpora řešení čištění odpadních vod pro malé obce
- ⇒ technologie čištění odpadních vod pro malé obce
- ⇒ budování malých vodních děl v krajině na podporu retenční funkce a biodiverzity

3. Informovanost obyvatel v oblasti ochrany přírody a krajiny

- ⇒ vzdělávací a informační akce k posílení povědomí obyvatel v oblasti ekologie

4. Krajina a biodiverzita

- ⇒ rozšiřování managementu ochrany přírody

Vize rozvoje území a poslání MAS

Plán rozvoje území je koncepčním dokumentem MAS, který formuluje principy a přístupy rozvoje území ve střednědobém horizontu a vymezuje základní tematické oblasti rozvoje. Představa o dlouhodobém směřování rozvoje území je zformulována **vizí**:

Území působnosti Místní akční skupiny svatého Jana z Nepomuku je rezilientní venkovský region, který staví do popředí kvalitu života místních obyvatel, vědomě podporuje lokalizaci ekonomických aktivit a uplatňování netradičních způsobů řešení místních problémů, chrání a udržitelně využívá přírodní zdroje a soustředí se na rozvíjení sociálního kapitálu, který zvyšuje angažovanost a vzájemnou spolupráci obyvatel.

Rezilientním územím rozumíme území, kde žijí a působí lidé, kteří jsou otevřeni novým myšlenkám, schopni se přizpůsobit měnícím se podmínkám, houževnatí a vytrvalí v dosahování vytýčených cílů a kteří se dokážou poučit se svých předchozích zkušeností.

Poslání pak definuje, jakým způsobem se MAS bude aktivně podílet na naplňování vize:

Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku je otevřená organizace. Jsme tu především proto, abychom motivací, poskytováním informací, poradenstvím, finanční i nefinanční podporou pomáhali aktérům území, kteří sdílejí naši vizi, realizovat aktivity ve prospěch rozvoje území a zlepšení kvality života v něm. Ke každému přistupujeme s respektem, iniciujeme a přijímáme netradiční způsoby řešení a práce, reagujeme na potřeby území i jednotlivců, klademe důraz na kvalitu vlastních i podporovaných aktivit a jejich šetrnost k okolí.

Priority a cíle rozvojového plánu

Rozbor rozvojových potřeb formulovaných tematickými Pracovními skupinami na základě výsledků šetření se starosty, osobnostmi a obyvateli území s využitím integrujícího přístupu pro efektivnější naplňování cílů umožnil formulovat prioritní oblasti, priority a opatření rozvojového plánu MAS:

1. Mezilidské vztahy pro kvalitu života

Cíl: Rozvinout sociální kapitál vzájemnou spoluprací obyvatel, jejich společnými činnostmi a zkvalitněním výchovně-vzdělávacích aktivit s důrazem na rovné podmínky k životu.

Priorita	Opatření
1. Spolkový život	1.1. Iniciační setkávání 1.2. Budování zázemí pro spolkové aktivity 1.3. Podpora a motivace lidí „v provozu“
2. Sociální rozvoj/inkluze	2.1. Podpora mezigeneračního dialogu 2.2. Podpora celoživotního vzdělávání 2.3. Rozvoj sociálních služeb
3. Školství a vzdělávání	3.1. Vybavení vzdělávacích zařízení 3.2. Rozšíření volnočasových aktivit ve vzdělávacích zařízeních 3.3. Odborná podpora pedagogům a pracovníkům s mládeží 3.4. Spolupráce škol a podnikatelů 3.5. Zvýšení informovanosti o významu a možnostech odborného vzdělávání

2. Infrastruktura pro rozvoj

Cíl: Rozšířit a zkvalitnit stávající technickou infrastrukturu ovlivňující kvalitu života obyvatel a související rozvojové aktivity.

Priorita:

- 4. Základní infrastrukturní vybavenost
- 5. Dopravní obslužnost
- 6. Infrastruktura pro cestovní ruch

Opatření:

- 4.1. Budování a rekonstrukce komunikací
- 4.2. Budování vodohospodářské infrastruktury
- 4.3. Budování ostatní technické infrastruktury
- 5.1. Podpora dopravní obslužnosti
- 6.1. Budování cyklistických a tematických tras a stezek
- 6.2. Budování doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch

3. Lokální identita pro pracovní příležitosti

Cíl: Posílit lokální identitu prostřednictvím spolupráce místních lidí a valorizovat specifické bohatství území v podnikatelských aktivitách využívajících lokální zdroje ve prospěch obyvatel území.

Priorita:

- 7. Spolupráce a propagace území
- 8. Dominanty území
- 9. Lokalizace podnikatelských aktivit
- 10. Podnikavost a inovace
- 11. Služby pro cestovní ruch

Opatření:

- 7.1. Zefektivnění spolupráce a propagace území
- 8.1. Podpora zpřístupnění hlavních dominant území
- 8.2. Obnova a využití nemovitých památek
- 8.3. Představení a poznání atraktivit území
- 9.1. Podpora zahájení a rozvoje podnikání
- 9.2. Informační podpora lokální identity
- 9.3. Produkce lokálních potravin
- 9.4. Zlepšení vztahu zemědělců k okolí
- 10.1. Zavádění inovací v zemědělské výrobě
- 10.2. Podpora spolupráce, sdílení zkušeností a poradenství
- 11.1. Budování a rozvoj malokapacitních ubytovacích zařízení
- 11.2. Rozšíření nabídky doplňkových služeb

4. Environmentální udržitelnost

Cíl: Chránit přírodní zdroje území, zvyšovat environmentální povědomí obyvatel a využívat přírodní potenciál pro udržitelný rozvoj území.

Priorita:

- 12. Krajina a biodiverzita
- 13. Environmentální inform. a vzdělanost

Opatření:

- 12.1. Obnova přírodních prvků v krajině
- 12.2. Obnova a budování malých vodních děl
- 12.3. Rozšiřování managementu ochrany přírody
- 12.4. Ekologizace metod zemědělského hospodaření
- 13.1. Ekologické vzdělávání
- 13.2. Podpora provádění pozemkových úprav

5. Průřezové priority

Priorita:

- 14. Vzdělávání a informovanost
- 15. Dotační management

Závěrem, aneb co bude dál

Veřejným projednáním rozvojového plánu MAS pro období 2014 – 2020 bude ukončen proces připomínkování aktuálního návrhu dokumentu. Po zapracování připomínek pak bude předložen ke schválení Valné hromadě MAS a následně dopracován dle požadované podoby stanovené Ministerstvem pro místní rozvoj. Konečná podoba podmínek pro zpracování rozvojového plánu v současnosti ještě není známa, nicméně předpokládáme, že schvalování rozvojových plánů ministerstvem bude zahájeno v červnu letošního roku.

Schválení rozvojového plánu Ministerstvem pro místní rozvoj bude základní „vstupenkou“ pro čerpání dotačních prostředků z jednotlivých operačních programů. V případě MAS připadají v úvahu **Integrovaný regionální operační program** (IROP Ministerstva pro místní rozvoj), **Program rozvoje venkova** (PRV Ministerstva zemědělství) a **Operační program životní prostředí** (OPŽP Ministerstva životního prostředí). Pro každý z operačních programů pak bude muset MAS ještě dopracovat tzv. akční plán.

Pozorný čtenář již jistě zaznamenal, že tu termínově něco nesedí. Bohužel přípravy operačních programů na národní úrovni se dostaly do takového skluzu, že **i největší optimisté hovoří o konci roku 2015, kdy bude opět možné zahájit čerpání dotačních prostředků**. Dobré je v tuto chvíli upozornit i na to, že některé z priorit a opatření našeho rozvojového plánu nebude zřejmě možné podporovat, kvůli jinému nastavení operačních programů, které budou definovat podporovatelné aktivity.

Snad největším pozitivem dosavadní přípravy nového rozvojového plánu MAS pro nás byla ochota místních obyvatel aktivně se podílet na jejím formulování. Dvacet pět osobností s námi strávilo hodiny diskusí nad problémy a rozvojovým potenciálem území, starostové obcí formulovali potřeby svých obcí, téměř stovka lidí z místních úřadů, škol, neziskových a dalších organizací, podnikatelů a zemědělců se zapojilo do činnosti některé z pěti tematických Pracovních skupin. **Dohromady to bylo přes 150 lidí, kteří tak aktivně přispěli k současné podobě návrhu rozvojového plánu MAS. Snad si ho tak můžeme dovolit označit za „věc společnou“ a to je důležité!** Upřímně děkuje všem, kteří věnovali svůj čas a pomohli. Těžko si představit větší závazek pro další pokračování naší činnosti ve prospěch území. Přestože nás na strategii čeká ještě spousta práce, věříme, že dobré základní kameny byly položeny. A věříme i v to, že se začátkem roku 2016 budeme opět schopni podporovat vaše všeliké zajímavé projekty.

Plnou verzi aktuálního dokumentu Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny svatého Jana z Nepomuku pro období 2014 – 2020 najdete na: <http://www.mas.nepomucko.cz/subdom/mas/cs/rozvojovy-plan-2014-2020>.

Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku

Kancelář: Nám. Svobody 132, 335 61 Spálené Poříčí

Tel.: 602 334 882

E-mail: mas.nepomucko@seznam.cz

Web: www.mas.nepomucko.cz